

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА, ЧУВСТВИТЕЛНОСТТА И ГОТОВНОСТТА НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ЗА РАБОТА ПО ПРОБЛЕМА

- Проучване на актуалната ситуация във всяко училище – измерване нивата на насилие и тормоз, характеристики на средата и общността;
- Представяне и обсъждане на резултатите с цялата училищна общност – педагогическия и помощния персонал, родителите и децата; Дискутиране на феномена насилие, информация за него, интерпретации на гледните точки и индивидуалния опит с този проблем;
- Разработване на училищен план с участието на всички заинтересовани страни за изграждането на сигурна среда и предотвратяване на насилието в училище.

Планът ще включва следните елементи, които ще бъдат адаптирани в съответствие със средата и конкретните нужди на всяко училище.

РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНСКИЯ КАПАЦИТЕТ НА УЧИЛИЩНИТЕ РЪКОВОДСТВА И КООРДИНАЦИОННИТЕ СЪВЕТИ¹ С ЦЕЛ ПРИЛАГАНЕ НА ЦЯЛОСТЕН УЧИЛИЩЕН ПОДХОД:

- Обучения за директорите и за координационните съвети в училище за прилагане на цялостен училищен подход, за водене и модериране на срещи и дискусии, за ефективно въвличане на родителите;
- Преживелищни тренинги, срещи за обмен на опит между училищата участници;
- Текуща подкрепа за ръководство и персонал от страна на ментор на училището при въвеждане и прилагане на цялата програма;
- Създаване и разработване на училищна политика за сигурна среда.

ПОДКРЕПА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА СПРАВЯНЕ С РОЛЯТА ИМ И ФУНКЦИИТЕ ИМ СВЪРЗАНИ С ПРЕВЕНЦИЯТА НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА:

- Въвеждане на метода интервизия в работата по случай, както и на метода супервизия за професионална подкрепа в работа по случай;
- Използване на учене чрез преживяване за целите на превенция на професионалното прегаряне;
- Провеждане на обучение за класните ръководители във водене на занимания за социално и емоционално учене с класа, както и за водене на интерактивни родителски срещи, насочени към въвличане на родителите в изграждането на сигурна училищна среда;

---

¹ Координационният съвет е ключов вътреучилищен екип по въпросите на превенцията и реакцията на насилието и тормоза. Той се образува по изискване на Механизма за противодействие на насилието и тормоза в образователната система. Обикновено се състои от 9-12 души, в най-ефективен състав от следните участници: един координатор на екипа, един заместник-директор, няколко учители, двама родители, двама ученици.

- Въвеждане и използване на метода Съвместно преподаване;
- Подобряване системата на дежурства в междучасията.

РАБОТА С УЧЕНИЦИТЕ ОТНОСНО ПРЕВЕНЦИЯТА НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА НА НИВА:

- Участие на ученици в координационния съвет, редовни заседания на ученическите съвети относно решения, касаещи училищния живот. Гарантиране, че техният глас и идеи за справяне с тормоза и насилието са чути и взети предвид от педагогическия съвет;
- Създаване на достъпни и разпознаваеми начини за сигнализиране на проблем от страна на учениците. Популяризиране на начините за сигнализиране с помощта на ученическия съвет;
- Участие на учениците в часове за социални и емоционални умения в рамките на учебната програма: разбиране на собствените емоции и емоциите на другите, умения за изразяване и общуване, за контролиране на импулсите, за създаване на приятелства и разрешаване на конфликти; Участие в часове за изработване правилата на класа;
- Психологическо консултиране и екипна работа по случай на ученик пострадал от или извършил насилие и тормоз.

УЧАСТИЕ НА РОДИТЕЛИТЕ В ИЗГРАЖДАНЕТО НА СИГУРНА УЧИЛИЩНА СРЕДА С ЦЕЛ ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА:

- Изграждане на система за обратна връзка с родителите (мнения, предложения, оплаквания, сигнали за насилие) и информирането им за нея;
- Включване на родители в координационния съвет на училището, редовни заседания на родителския актив (настоятелство) по въпроси, свързани с превенция на насилието и тормоза;
- Оптимизиране на формата на родителските срещи, участие в тематични семинари: за родителски стилове и въпроси на възпитание, особености на развитие на детето в ученическа възраст, за насилието и как да го разпознават и да реагират;
- Консултации на семействата с училищен психолог/педагогически съветник при трудности и за подкрепа на конкретен ученик.

РАЗВИТИЕ И АНГАЖИРАНЕ НА УЧИЛИЩНА ОБЩНОСТ С ЦЕЛ СЪЗДАВАНЕ НА СИГУРНА СРЕДА

- Приемане на общоучилищни ценности, правила и последствия, популяризирането им сред всички участници в училищната общност;
- Актуализиране на училищния правилник за вътрешния ред и етичния кодекс на общността съобразно общите ценности, така, че експлицитно да се посочват

случаите на насилие, да задават ясни последици, съобразени с училищната политика;

- Въвеждане и прилагане на медиация и възстановителни практики при възникнали конфликти и за възстановяване на ценностите и отношенията;
- Обучаване и заработване на доброволческа група от ученици-съветници в подкрепа мирното разрешаване на конфликти;
- Работа в родителски или родителско-учителски тематични работни групи за организиране на мероприятия, създаване на партньорства с местната общност, планиране на дейности по темата насилие и други теми от интерес;
- Творчески и спортни училищни събития с участие на всички от училищната и поканени от местната общност.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МЕСТНАТА ОБЩНОСТ

- Срещи с представители на местната общност, привличането им като лектори – изясняване на ролята на всяка институция при случаи на насилие и тормоз, изработване на планове за сътрудничество с институции и други партньори;
- Покани към представители на местната общност (местните служби, организации, граждани) за включване към формални и неформални събития на училището;
- Сътрудничество с локалните медии за повишаване на информираността на общността относно училищния живот.